

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ERAELU KAITSE JA RIIGI LÄBIPAISTVUSE EEST

VAIDEOTSUS
ja
ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/18/1663

Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni juhtivinspektor Sirje Biin
Vaideotsuse ja ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	09.08.2018, Tallinn
Vaide esitamise aeg	06.06.2018
Teabevaldaja	Rae Vallavalitsus address: Aruküla tee 9, Jüri alevik, 75301 Rae vald e-posti address: info@rae.ee
Teabevaldaja vastutava isik	vallasekretär
Vaide esitaja (teabenõudja)	Eraisik e-posti address: xxxx@xxxxxx.ee

RESOLUTSIOON:

avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1, § 51 lõike 1 punktide 3 ja 4, haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punktide 2 ja 4 ja Vabariigi Valitsuse seaduse § 75¹ lõike 4 alusel

- 1) teen vaideotsuse rahuldada vaie osaliselt;
  - 2) teen teabevaldajale täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:
    - a) vastata täiendavalt vaide esitaja 21.05.2018 teabenõudele ja väljastada lepingu punktis 1.1.4 kajastatud ajagraafik või keelduda selle väljastamisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Juhul kui eelnimetatud dokument on siiski Riigihangete registrist leitav, siis juhatada vaide esitaja eelnimetatud dokumendi juurde (kuidas dokumenti leida);
    - b) väljastada vaide esitajale lepingu punktis 1.1.5 kajastatud võitja pakkumus või keelduda selle väljastamisest, kui selleks on seadusest tulenev alus. Juhul kui pakkumus sisaldab ka piiranguga andmeid, siis väljastada pakkumus ulatuses, millele piirangud ei laiene. Keeldumise korral tuleb keeldumist põhjendada;
  - 3) jätta vaie rahuldamata lepingu punktide 1.1.1-1.1.3 osas, kuna eeltoodud dokumendid on avalikustatud Riigihangete registris;
  - 4) jätta vaie rahuldamata lepingu punkti 1.1.6 osas, kuna Rae Vallavalitsusel puuduvad vaide esitaja soovitud dokumendid;
- 3) määrán ettekirjutuse täitmise tähtajaks 22.08.2018.

AvTS § 52 kohaselt peab teabevaldaja ettekirjutuse saamisest alates viie tööpäeva jooksul

võtma kasutusele abinõud ettekirjutuse täitmiseks ja teatama sellest Andmekaitse Inspeksioonile.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Tallinna halduskohtusse üksnes vaideotsuse (ülaltoodud punktid 3 ja 4) rahuldamata jäänud osas või juhul, kui Andmekaitse Inspeksioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil. Seejuures saab vaideotsuse tühistamist nõuda üksnes koos teabevaldajale esitatud nõudega, mis jäi vaideotsusega rahuldamata.

Teabevaldaja saab ettekirjutuse (ülaltoodud punkt 2) vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksiooni peadirektorile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse Tallinna Halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas valet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

HOIATUS:

Kui teabevaldaja jätab Andmekaitse Inspeksiooni ettekirjutuse täitmata, võib Andmekaitse Inspeksioon pöörduda teabevaldaja kõrgemalseisva asutuse, isiku või kogu poole teenistusliku järelevalve korraldamiseks või ametniku suhtes distsiplinaarmenetluse algatamiseks. (AvTS § 10 lõiked 1 ja 4, § 53 lõige 1).

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile avaliku teabe seaduse § 51 lõike 3 alusel:

Sunniraha 1200 eurot.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

1. 21.05.2018 esitas vaide esitaja Rae Vallavalitsusele teabenõude, milles soovis Aruheina lasteaia hanke võitjaga sõlmitud lepingu punktides 1.1.1 -1.1.6 välja toodud dokumentatsiooni.
2. 28.05.2018 keeldus Rae Vallavalitsus teabenõude täitmisest põhjendusega, et soovitud dokumentide puhul on tegemist suure mahuga, mis takistab asutuse igapäevaste ülesannete täitmisest.
3. Vaide esitaja eeltooduga ei nõustunud ning esitas vaide.
4. Kuna vaites esinesid puudused, palus inspeksioon valet täpsustada ja vaites esinevad puudused kõrvaldada.
5. 26.06.2018 kõrvaldas vaide esitaja vaites esinevad puudused ja inspeksioon võttis vaide menetlusse.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Pöördusin 21.05 2018 Rae valda täiendava teabenõudega, kuna eelnevalt ei edastanud Rae vald mulle kogu informatsiooni toimunud hanke ja selle täitmise kohta.

28.05.2018 saabus mulle eitav vastus – Rae vald keeldus mulle nõutud teabe esitamisest väidetega, et selle esitamine on talle koormav, tööd segav.

Leian, et selline põhjendus ei ole seaduslik. Vajan antud teavet, et saaksin hinnata nimetatud hanget kui võrd on esile tulnud kahtlused töö kvaliteedi osas aga Rae vallas ei tee sisulist tööd enam üksi järelevalveinstants.

Rae vallavanema väited dokumentatsiooni ülisuure mahu osas on valeväited. Ikkagi peab igas mahus dokumentatsioon olema korrektselt arhiveeritud ja seega ka hõlpsasti kättesaadav/edastatav.

Seoses ülaltooduga palun Teid sekkuda nimetatud dokumentatsiooni kättesaamiseks, sest vabatahtlikult ei ole taaskord Rae vald seadust täitmas.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:

Esitasite järelepärimise seoses Erasikute teabenõude täitmisest keeldumisega ja olete soovinud vastuseid mitmetele küsimustele, millele anname järgnevalt omapoolsed selgitused.

Märgime, et Teie soovitud lepingu lisade 1-6 lehekülgede täpse arvu väljaselgitamine on väga ajamahukas ja tehniliselt keerukas, kui võrd kõnealuseid lepingu lisasid on palju, sealjuures koosnevad lepingu lisad 1-4 omakorda arvukatest ja mahukatest alalisadest, sh suuremahulistest ja –mõõtmelistest joonistest ning plaanidest, mille avamiseks on vajalik eriprogrammide olemasolu.

Oleme ka Erasikute antud vastuses viidanud, et hankemenetluse käigus osalejatele antud arvukad vastused ja samuti hanke dokumendid (ehk lepingu lisad 1-4) on leitavad Riigihangete registrist. Viitame siinkohal, et lepingu lisad 1-4 on võimalik avalikult leida Riigihangete registrist viitenumbriga 147255.

Lisaks märgime, et lepingu lisa 6, so töövõtja esitatud tagatised (kindlustuspoliisid) ei ole Rae Vallavalitsuse valduses, kui võrd sellised kindlustuspoliisid tagastatakse töövõtjale pärast kohustuste täielikku ja nõuetekohast täitmist ning sellele oleme viidanud ka oma vastuses Erasikutele. Lepingu lisa 5 asub Rae Vallavalitsuse arhiivis ja sellega on võimalik eelneval aja kokkuleppimisel tutvuda Rae Vallavalitsuses kohapeal.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Teabenõude täitmine soovitud viisil

AvTS § 17 lg 1 p 1 kohaselt täidab teabevaldaja teabenõude teabenõudja poolt soovitud viisil, väljastades teabe teisaldatavale andmekandjale digitaalselt või teabenõudes märgitud elektronpostiaadressil. Sama paragrahvi lg 2 punktist 1 tulenevalt võib teabevaldaja keelduda soovitud viisil teabenõude täitmisest keelduda, kui selleks puuduvad tehnilised võimalused.

AvTS § 20 punkt 3 sätestab, et teabenõue loetakse teabevaldaja poolt täidetuks, kui teabenõudjale on selgitatud võimalust tutvuda avalikustatud teabega. Juhud, millal teabevaldaja võib keelduda teabenõude täitmisest on sätestatud AvTS §-s 23. Eelnimetatud paragrahvi lg 2 p 3 lubab teabevaldajal keelduda teabenõude täitmisest juhul, kui teabenõude täitmine nõuab taotletava teabe suure mahu tõttu teabevaldaja töökorralduse muutmist, takistab talle pandud avalike ülesannete täitmist või nõuab põhjendamatult suuri kulutusi.

Antud juhul on vaide esitaja soovinud teabenõudes Aruheina lasteaia hanke võitjaga sõlmitud lepingu punktides 1.1.1 – 1.1.6 kajastatud dokumentatsiooni, mille on palunud edastada oma e-

posti aadressile.

Rae Vallavalitsus on keeldunud teabenõude täitmisest järgmise põhjendusega:

Soovitud teabe näol on tegemist riigihanke pakkumiskutse elektroonilise dokumendi ja selle lisadega, hanke käigus hankija poolt Riigihangete registris antud mitmekümne tehnilise selgitusega hankes osalejatele, hanke eduka pakkuja poolt esitatud pakkumuse ja samuti krediidasutuse garantiidega, mis esitatakse hankijale eraldiseisvalt ja mis tagastatakse pärast töövõtja kohustuste täielikku täitmist. Eelnevat on kokku mahult hinnanguliselt tuhande paberlehekülje jagu ja elektroonilise mahuna sedavõrd suures koguses, mida ei ole võimalik tavapärasel viisil elektrooniliselt edastada.

Vastuseks selgitame, et kõnealused lepingu lisad on suuremahulised ja kuivõrd neid ei ole võimalik tehniliste võimaluste puudumise tõttu Teile elektrooniliselt edastada, oleks ainus mõeldav teabenõude täitmise viis esitada soovitud dokumendid paber kandjal. Paraku ei ole taotletava suuremahulise teabe Riigihangete registrist kokku koondamine, süstematiseerimine ja kõigest väljaprintide tegemine võimalik ilma teabevaldaja töökorralduse muutmiseta ja selline tegevus takistaks selgelt Rae valla poolt seadusest tulenevate avalike ülesannete täitmist. Eelnevat arvestades keeldume teabenõude täitmisest avaliku teabe seaduse § 23 lõike 2 punkti 3 alusel.

Lepingu punktides 1.1.1- 1.1.4 kajastatud dokumentatsiooni väljastamata jätmine

Vastuses inspeksiooni järelepärimisele on Rae Vallavalitsus lepingu punktides 1.1.1 – 1.1.4 kajastatud dokumentatsiooni osas selgitanud, et *lepingu lisade 1-6 lehekülgede täpse arvu väljaselgitamine on väga ajamahukas ja tehniliselt keerukas, kuivõrd kõnealuseid lepingu lisasid on palju, sealjuures koosnevad lepingu lisad 1-4 omakorda arvukatest ja mahukatest alalisadest, sh suuremahulistest ja –mõõtmelistest joonistest ning plaanidest, mille avamiseks on vajalik eriprogrammide olemasolu.*

Oleme ka Erasikule antud vastuses viidanud, et hankemenetluse käigus osalejatele antud arvukad vastused ja samuti hanke dokumendid (ehk lepingu lisad 1-4) on leitavad Riigihangete registrist. Viitame siinkohal, et lepingu lisad 1-4 on võimalik avalikult leida Riigihangete registrist viitenumbriga 147255.

Eeltoodust tulenevalt on inspeksioon seisukohal, et teabenõude vastusest teabenõudjale ei ole üheselt arusaadav, millised dokumendid ning kuidas on leitavad. Selleks, et lugeda teabenõue nõuetekohaselt täidetuks avalikustatud teabe juurde juhatamisega, tuleb viidata teabe avalikustamise täpsele asukohale. Ehk siis antud juhul oleks tulnud selgesõnaliselt öelda, et soovitud dokumendid on leitavad Riigihangete registrist viitenumbriga 147255. Seda on selgitatud küll inspeksioonile, kuid mitte vaide esitajale. Samas nõustun Rae Vallavalitsusega selles, et tegemist on lepingu punktide 1.1.1 -1.1.3 dokumentatsiooni osas suure mahuga, mis ei võimalda seda tavapärasel viisil edastada. AvTS § 23 lg 2 p 4 lubab teabe väljastamisest keelduda ka juhul kui teabenõuet ei saa täita ühekordse teabe väljastamisega.

HMS § 5 lg 2 kohaselt viiakse haldusmenetlus läbi eesmärgipäraselt ja efektiivselt, samuti võimalikult lihtsalt ja kiirelt, vältides üleliigseid kulutusi ja ebameeldivusi isikutele. Eeltoodust tulenevalt, kuigi Rae Vallavalitsus ei ole inspeksiooni hinnangul vaide esitajale arusaadavalt selgitanud, kuidas ja kus on võimalik tutvuda lepingu punktides 1.1.1 -1.1.3 kajastatud dokumentatsiooniga (lepingu lisad 1-3), saab vaide esitaja vastava teabe käesolevast vaideotsusest. Proportsionaalsuse põhimõttest lähtuvalt ning asjaolust, et vaide esitaja saab eelnimetatud dokumentatsiooniga tutvuda Riigihangete registris, ei tee inspeksioon Rae vallale ettekirjutust vastata täiendavalt teabenõudele ning selgitada lepingu punktides 1.1.1 -1.1.3 kajastatud dokumentidega tutvumise võimalust.

Juhul kui vaide esitaja ei saa tehnilistel põhjustel mõnda dokumenti avada või mõni soovitud dokument ei ole siiski leitav, siis on võimalik selles osas teabenõuet täpsustada.

Kuigi Rae valla selgituste kohaselt on lepingu lisa 4 (lepingu punktis 1.1.4) leitav Riigihangete registris, siis inspeksioonil eeltoodud dokumenti Riigihangete registrist leida ei õnnestunud. Seega tuleb Rae Vallavalitsusel vaide esitajale täiendavalt selgitada, kus ja kuidas on vastav lepingu lisa leitav. Juhul kui dokument ei ole siiski Riigihangete registrist leitav, siis väljastada nimetatud dokument või keelduda selle väljastamisest kui selleks on seadusest tulenev alus.

Keelumise korral tuleb keeldumist põhjendada.

Lepingu punktis 1.1.5 dokumentide väljastamata jätmine

Lepingu punkti 1.1.5 kohaselt on lepingu lisaks 5 töövõtja pakkumus. Rae valla selgituste kohaselt asub *Lepingu lisa 5 Rae Vallavalitsuse arhiivis ja sellega on võimalik eelneval aja kokkuleppimisel tutvuda Rae Vallavalitsuses kohapeal*. Vastusest vaide esitajale ei nähtu, et seda oleks vaide esitajale selgitatud.

Antud juhul on teabenõude täitmisest keeldutud suure mahu tõttu. Inspeksioon nõustub Rae Vallavalitsusega selles, et suure mahu tõttu teabenõude täitmisest keeldumine oleks põhjendatud juhul, kui kogu soovitud dokumentatsioon tuleks edastada vaide esitaja soovitud viisil tema e-posti aadressile. Kuna antud juhul on mahukam osa dokumentidest avalikustatud Riigihangete registris ehk siis avalikult kättesaadav, millisel juhul ei ole teabevaldaja kohustatud teavet väljastama ning saab juhatada teabenõudja avalikustatud teabe juurde (AvTS § 20 p 3), siis jääb inspeksioonile arusaamatuks, mis põhjusel ei väljastatud vaide esitajale valla arhiivis olevaid dokumente. Et Riigihangete registris on osa soovitud dokumentidest avalikult kättesaadav, mida ei ole Rae vallal teabenõude täitmiseks vaja väljastada, siis ei saa pakkumuse osas asuda ka seisukohale, et tegemist oleks suure mahuga, mis võimaldab jätta teabenõude täitmata.

Seega tuleb Rae vallal uuesti hinnata lepingu lisa 5 väljastamata jätmise põhjendatust ning kui puudub alus väljastamisest keeldumiseks, siis tuleb soovitud dokument väljastada. Juhul kui soovitud dokument sisaldab ka piiranguga andmeid, siis väljastada dokument ulatuses, millele piirangud ei laiene ning väljastamata jäetud osas tuleb keeldumist põhjendada.

Lepingu punktis 1.1.6 dokumentide väljastamata jätmine

Eeltoodud punktis kajastatud dokumentide osas on vallavalitsus vaide esitajale selgitanud, et soovitud dokumendi puhul on tegemist *hanke eduka pakkuja poolt esitatud pakkumuse ja samuti krediidasutuse garantiidega, mis esitatakse hankijale eraldiseisvalt ja mis tagastatakse pärast töövõtja kohustuste täielikku täitmist*. Rae Vallavalitsus on inspeksioonile edastatud vastuses täiendavalt kinnitanud, et eeltoodud dokumente vallavalitsuse valduses ei ole.

Kuna teabenõude korras saab teabevaldajalt küsida ainult tema valduses olevaid dokumente ja ei saa nõuda dokumente, mida teabevaldajal ei ole, siis jääb lepingu punkti 1.1.6 osas teabenõue täitmata.

/allkirjastatud digitaalselt/
Sirje Biin
juhtivinspektor
peadirektori volitusel